

[Broj 262.](#) « « « Povratak na sadržaj

PRIJE SEST GODINA MUSLIMANSKE SU POSTROJBE POCINILE MASAKR NAD HRVATSKIM CIVILIMA U SELU UZDOL KOD JABLANICE

Bosnjacki vrh znao za zlocine

Ivana Rora

RAZGOVOR: BOZE VUKUSIC, SAMOSTALNI ISTRAZIVAC SABORSKE KOMISIJE ZA ZRTVE RATA I PORACA

“Osobno bih Haagu prije izrucio cijelu Vladu RH, nego generale koji su zapovijedali “Bljeskom” i “Olujom”

V. Cutura i Z. Sincek

POVRATAK U BIH

“Presing” u ime hrvatskih interesa

Andjelko Perincic

KRVNICI I ZRTVE:

Tko ima pravo oprosta

V.C. i Z.S.

PRIJE SEST GODINA MUSLIMANSKE SU POSTROJBE POCINILE MASAKR NAD HRVATSKIM CIVILIMA U SELU UZDOL KOD JABLANICE

Bosnjacki vrh znao za zlocine

Pise: Ivana Rora

Ovih je dana obilježena sesta godisnjica masakra kojega su nad hrvatskim civilnim u selu Uzdol pocinile muslimanske ratne postrojbe. Usporedno s godisnjicom hrvatskih stradanja u Grabovici i Uzdolu, u javnosti su se pojavila nova svjedocenja o tome da je najvisi bosnjacki drzavni vrh znao za pocinjene zlocine. Tako je ovih dana zapovjednik zloglasnog logora Musala kod Konjica Edhem Zilic ustvrdio kako je Haris Silajdzic bio upoznat s postojanjem spomenutog

logora. Podsjetimo da je točno prije dvije godine u svojoj knjizi "Lukava strategija", general Sefer Halilović, nekadašnji zapovjednik bosanskih muslimana, rekao da je za zločine u Grabovici i Uzdolu znao sadašnji zapovjednik Armije Bosne i Hercegovine general Rasim Delić, ali i sam predsjednik države Alija Izetbegović. Halilović također tvrdi da je zločin u Grabovici koji se dogodio prije šest godina, kada je ubijen 31 hrvatski civil, ali i onaj u Uzdolu u kojem je ubijeno 29 hrvatskih civila i 12 vojnika HVO-a, bio planiran.

No, unatoč tomu što je nekada prvi čovjek Armije Bosne i Hercegovine svoju knjigu objavio još prije dvije godine i kao svjedok se ponudio Haaskom tribunalu, slučajevi Grabovica i Uzdol još nisu dospjeli u haasku sudnicu. K tomu još treba pridodati i činjenicu da postoje i prezivjeli svjedoci dostupni Medjunarodnom sudu za ratne zločine. I dok se Halilović nudi Haagu kao svjedok, hrvatsko pučanstvo iz tog dijela Bosne i Hercegovine drži kako bi Haag Halilovića trebao sam pozvati i ostaviti tamo, jer teško je povjerovati da u cijelu priču nije i sam upetljan. U strahu od mogućih tajnih haaskih optuznica, ali i tajne bosnjačke policije, progovorili su još neki bosnjački zapovjednici. Tako Ramiz Delalić zvani Celu, kojeg neki bosnjački celnici optuzuju kao krivca za pokolj u Grabovici, krivicu prebacuje na generale Vehbiju Karica i Zulfikara Aluspagu, poznatijeg kao Zuku. Zanimljivo je da je i Delalić spreman ići u Haag, jer, kako tvrdi, nije kriv. Ni nakon Delalićevih izjava nema nikakvog poziva od Medjunarodnog suda niti reakcije na izravna svjedočenja koja se mogu dobiti od dvojice dječaka koja su masakr prezivjela, dok im je ostatak obitelji ubijen. Svjesni da će kad-tad morati odgovarati za počinjene zločine, bosnjački vojni dužnosnici optuzuju jedni druge. Zapovjednik logora Musala kod Konjica, u kojem je bilo zatvoreno i mučeno više od devet stotina Hrvata, Edhem Zilić tvrdi da je nepravедно optužen jer je on samo izvršavao naredbe. Za postojanje svih bosnjačkih logora znao je i sam Silajdžić, jer bez njegovog odobrenja tamo nije mogao ući i Medjunarodni Crveni križ, rekao je bosanskom tisku Zilić.

No, čini se da Haaski sud ostaje "gluh" za sve ove dokaze koji imaju i svoje svjedoke. Ne zanima ih previše što sarajevski tisak otvoreno piše o zločinima koje je u središnjoj Bosni počinila Sedma muslimanska brigada, kojom je zapovijedao Serif Patković. Da ironija bude veća, umjesto da se nadje kao optuženik na Haaskoj klupi, Patković je svjedok u slučaju Blaskić. Ponovno se postavlja pitanje kada će odgovarati oni koji su počinili zločine nad Hrvatima u Bosni i Hercegovini, i hoće li Medjunarodni sud konačno svojim djelima potvrditi načelo koje stalno ističe, da ga zanima samo pravo i pravda i da su za njega svi zločini i sve žrtve jednake.

* * *

RAZGOVOR: BOZE VUKUSIĆ, SAMOSTALNI ISTRAŽIVAC SABORSKE KOMISIJE ZA ŽRTVE RATA I PORACA

"Osobno bih Haagu prije izručio cijelu Vladu RH, nego generale koji su zapovijedali "Bljeskom" i "Olujom"

Razgovarali: V. Cutura i Z. Sincek

Aktualna zbivanja oko suradnje Hrvatske s Haaskim sudom pomalo su bacila u sjenu ostale događaje. U vrijeme kada smo zakazivali razgovor s Bozom Vukusićem, samostalnim istraživacem saborske komisije za žrtve rata i poraca, nismo ni mislili da će temo o masovnim grobnicama žrtava Kriznog puta biti na drugom mjestu, a da ćemo razgovor započeti temom -

Haaski sud i njegovi akteri.

Kako komentirate najnoviju “guzvu” nastalu oko suradnje s Haaskim sudom?

-Kad je već donosena odluka da će Hrvatska potpisati ugovor o suradnji s Haaskim sudom i tu suradnju regulirati ustavnim zakonom, trebalo je voditi računa da se s hrvatske strane u pripremu tog sporazuma i sve kasnije djelatnosti vezane uz suradnju prema tom sporazumu uključe stručno i politički izgrađene osobe. Čak da se na samome početku nije pojavila sumnja kako bi se Haaski sud mogao politički instrumentalizirati protiv Hrvatske, s obzirom na razna povijesna iskustva koja sada nema smisla nabrajati, moralo se računati s takvom pretpostavkom. Sada se stječe dojam da su neki s hrvatske strane, koji su sudjelovali u pripremi i realizaciji tog sporazuma, upravo otvarali prostor nekim stranim centrima moći za političku zlouporabu Haaskog suda. Očigledno je da su ove najnovije igre prvenstveno u funkciji predizborne kampanje u Hrvatskoj, usmjerene na rusenje HDZ-a i predsjednika Tudjmana. Međutim, u citavom tom zlu ima i jedno dobro. Naime, oni svjetski krugovi koji su spremni na tako drastičnu zlouporabu Haaskog suda te manipuliranjem njegovih aktivnosti žele utjecati na izborne rezultate u Hrvatskoj, neposredno doprinose izgradnji svijesti hrvatskog čovjeka o moralu međunarodne politike i namjerama određenih centara svjetske moći prema Hrvatskoj.

Mozete li prokomentirati eventualno izručenje Mladena Naletilica Tute tom Sudu i “nagovjestaje” od strane nekih hrvatskih listova da bi u pitanje mogli doći i neki generali HV-a?

-Niti u emigraciji, niti u domovini nisam bio blizak suradnik Mladena Naletilica Tute. Dapace, uglavnom sam bio kritičan prema njemu. Ali, sukladno načelnom stavu o hrvatskim dragovoljcima i braniteljima među prvima sam izrazio zaljeenje i negodovanje zbog načina na koji je uhićen. Procesuiranje Tute samo je način za postizanje sasvim drugih ciljeva. Hrvatska vlast ne smije dopustiti da se preko pokušaja kriminaliziranja Domovinskog rata i borbe BiH Hrvata za svoju slobodu nastavi poznato problematiziranje same ideje hrvatske državnosti. U tom svjetlu treba gledati i na prijete haaskih izvršitelja dr. Tudjmanu kao “ocu” ove hrvatske države. Osobno bih Haagu prije izručio cijelu Vladu RH, nego jednog jedinog generala koji je sudjelovao u zapovijedanju “Bljeskom” i “Olujom”.

Tko je čiji “čovjek”?

Kako s motrista djelovanja tajnih službi gledate na izjave dr. Harisa Silajdzica koji proziva hrvatskog Predsjednika?

-U Sarajevu je javna tajna tko je čiji čovjek. Tako postoji priča i za Silajdzica, a njegovi istupi koji se podudaraju s događajima o kojima smo već razgovarali upućuju na zaključak da bi te priče mogle biti istinite.

Odakle nekim hrvatskim listovima dokumenti s oznakom državne tajne i zbog čega se urednici koji takve dokumente objavljuju nakon toga ponasaju tako nadmeno i nadmoćno?

-U zapadnim zemljama takve stvari su nemoguće, najvećim dijelom zbog rigorozne zakonske regulative o zaštiti državne tajne, ali i zbog izgrađene državotvorne svijesti državnih službenika. Također i zbog straha od raznih drugih, vidljivih i nevidljivih vrsta sankcija koje dostižu sve aktere koji se usude objavljivati i izdavati dokumente s oznakom državne tajne. Kod nas je situacija drugačija. Ne može se očekivati od političara tipa Hrvoja Sarinica i Miroslava Separovica ili urednika i novinara s “Rebiceve liste” da preko noći počnu razmišljati nacionalno i državotvorno. Dapace, prije bi trebalo strahovati da će ih netko uspjeti angažirati da potkopavaju sigurnosni sustav hrvatske države. Osobno smatram da objavljivanje dokumenata s oznakom državne tajne nije slučajnost, već dio smisljene igre čija smo prva dva čina još prije doživjeli. Prvi se zbio u

medijskoj aferi, tocnije u sveopcem kontaminiranju medijskog prostora, a drugi u ataku na bankarski i financijski sustav.

Djeluju li u Hrvatskoj inozemne tajne sluzbe i kako se manifestira njihova djelatnost?

-Naravno da djeluju. One završavaju naloge svih svojih vlada, pa od tih naloga ovisi i njihova djelatnost. O metodologiji njihovog rada nema se posebno sto reci. Ona je u svijetu otprilike posvuda ista. Mozda nije suvisno napomenuti da se strane tajne sluzbe u Hrvatskoj bave prisluskivanjem, posebice raznih drzavnih institucija i Ureda Predsjednika. Da "strucnjaci" iz nekih hrvatskih novina ne vide u tome problem, govori o motivima njihovog bavljenja tom problematikom. Te motive su najbolje otkrili kad su pisali o navodnom otkricu nizozemske tajne sluzbe da je SIS organizirao provalu u ured OSS-a u Kninu. Problem je, dakle, navodna akcija SIS-a u Kninu, ali ne postavljaju pitanje sto tamo radi nizozemska tajna sluzba.

Slucaj "Sindicic"

Dokle se stigao slucaj "Sindicic"?

-Istraga je završena i optuznica je stupila na snagu. Ocekuje se zakazivanje rasprave i na kraju presuda.

Jeste li zadovoljni dosadasnjim razvojem toga slucaja?

-Ne u potpunosti, iako je postignut glavni cilj - sudjenje. Naime, nacinjeno je nekoliko krupnih grjesaka u istrazi i prilikom postavljanja zahtjeva za izrucenje Sindicica iz Skotske. Netko ce prije ili kasnije morati odgovarati zbog cega je politicki motivirano hladnokrvno i iz zasjede izvedeno ubojstvo Bruna Busica ocijenjeno kao obicno, a ne kao kvalificirano ubojstvo. Isto tako, moram napomenuti da smo mi u Komisiji vec nekoliko godina zrtve neistinite tvrdnje iz pravosudnih krugova da se Sindicica ne moze goniti zbog sumnje da je sudjelovao u atentatima na Branka Jelica, Josipa Senica i obitelj Stjepana Seve - jer je nastupila zastara za te zlocine. Tek nedavno smo otkrili da to nije točno, jer zakon jasno kaze da se zastara prekida u slucaju da pocinitelj "pocini isto kazneno djelo ili neko drugo teze kazneno djelo", a Sindicic ga je pocinio 1988. godine u Skotskoj, pa od tada, a ne od 1971. ili 1972., tece novi rok zastare. Danasnja postava u Drzavnom odvjetnistvu, Zupanijskom sudu i Ministarstvu pravosudja imat ce pune ruke posla dok ispravi namjerne i nenamjerne pogreske svojih prethodnika.

Hoce li se povesti istrage o likvidacijama drugih hrvatskih emigranata?

-Prije nekoliko mjeseci odvjetnik Franje Gorete postavio je Komisiji zahtjeva da mu dostavimo saznanja i dokumentaciju o planiranju atentata na njega. Drzavno odvjetnistvo je pokrenulo istragu, i mi smo im ostavili sve sto smo imali. Isti takav zahtjev dobili smo prije nekoliko dana od odvjetnika Stjepana Bilandzica i Nikole Stedula pa pretpostavljam da i oni planiraju podnijeti kaznene prijave u svezi atentata na njih. Mi cemo im odgovoriti, a Drzavnom odvjetnistvu cemo dostaviti dokumentaciju ako pokrene istragu.

Svojevremeno se u hrvatskom medijima pojavila tvrdnja da atentata na Stedula uopce nije bilo, da je bio insceniran?

-Takav nacin podmetanja desetljecima je tipican za jugoslavenske tajne sluzbe koje su vrsile likvidacije. Na zalost, bili smo prilicno naivni kad smo se ponadali da su ti ljudi iskreno prihvatili ideju svehrvatske pomirbe i da su spremni na posten dogovor o stvaranju i izgradnji hrvatske drzave.

Hoce li istrage završiti na egzekutorima ili ce se istrazivati tko su nalogodavci?

-Preskocili ste organizatore. To je posao pravosudnih tijela po sluzbenoj duznosti. Izvršitelji su vanjski suradnici Udbe - profesionalni ubojice. Organizatori su Udbasi - profesionalni namjestenici Udbe, a prema izjavama nekolicine visokih duznosnika Sluzbe drzavne sigurnosti,

nalogodavci tih zlodjela sjedili su u vrhu Saveza komunista u Zagrebu i Beogradu. U vrijeme Bruna Busica predsjednik CH SHK bila je Milka Planinc, a generalni sekretar CKSKJ Stane Dolanc.

Je li vasa Komisija poduzela nesto u svezi novootkrivenih masovnih grobnica u Sloveniji?

-Naravno. Podatke o tim grobistima prikupljamo od prvog dana postojanja Komisije, a vrlo vrijedne informacije nasli smo u dokumentaciji dr. Krunoslava Draganovica. Najveci problem do sada nam je cinila nesuradnja slovenske strane, jer mi kao drzavna komisija ne mozemo u Sloveniji nista raditi bez medjdrzavnog dogovora. Na zalost, odredjenu opstrukciju mogli smo primijetiti i na hrvatskoj strani, kad se radilo o zadatcima koje su oko toga trebali obaviti neki hrvatski duznosnici koji potjecu iz jugokomunistickog miljea. Nadamo se da ce se ta situacija uskoro promijeniti te da ce ta masovna grobista napokon biti istrazena, primjereno obiljezana i kosti tih zrtava dostojno pokopane.

Hoce li se voditi istraga protiv pocinitelja tih zlocina s obzirom na tvrdne da se antifasiste ne smije progoniti zbog ratnih zlocina i zlocina protiv covjecnosti?

-Zlocini oko Maribora, u Kocevskom Rogu, na Macelju, u Bjelovaru, Karlovcu itd. nemaju nikakve veze ni s fasizmom niti s antifasizmom. Pocinitelji tih zlodjela su najobicniji zlikovci kakvih je malo u povijesti ljudskog roda. Vjerujem u izreku "Pravda je spora ali dostizna"!

* * *

POVRATAK U BIH

"Presing" u ime hrvatskih interesa

Pise: Andjelko Perincic

Alija Izetbegovic stao je ovih dana otvoreno na stranu nelegalno useljenih muslimana u hrvatskim i srpskim stanovima u Sarajevu. Hoce li muslimani na pitanju povratka ne-muslimana u Sarajevo konacno slomiti zube na svojim grijesima? Jesu li se konacno okliznuli na politicku bananu? Hoce li mirovni posrednici shvatiti kako u proteklom ratu muslimani nisu bili samo zrtve, nego i te kako snose svoj dio grijeha i odgovornosti, pa i zlocina koji bi se mogao podvesti pod ime - genocid?

Premda su gotovo svi sudionici u bosanskohercegovcakom mirovnom procesu nazalost zaboravili na izvorni mirovni sporazum iz Daytona, sedmi aneks govori o pravu svih koji su izbjegli ratnim strahotama, koji su nasilno prognani i raseljeni da se vrate svojim domovima. Jednako kao sto je Sarajevo bilo simbol patnji i stradanja obicnog covjeka, stotina tisuca gradjana, tako je trebalo biti i primjer humanosti i siroko rasirenih ruku kada je rijec o povratku onih koji su uspjeli pobjeci a sada se hoce ponovno vratiti u svoje Sarajevo.

Treba podsjetiti da je prije rata Sarajevo imalo pola milijuna stanovnika, od cega je polovica bila iz redova Muslimana, 28 posto Srba i 7 postotaka Hrvata, te 15 posto takozvanih "ostalih". Poslije rata Sarajevo ima 145.000 stanovnika manje nego prije rata, ali i 58.000 Muslimana vise nego prije rata, sto u postotku iznosi visokih 87%. Lani u veljaci odrzana je glasovita medjunarodna Konferencija o povratku u Sarajevo. Dogovor je bio da se omoguci svakome pravo na povratak, ali je odluka bila da se - kao ogledni primjer - treba vratiti najmanje po 20.000 Hrvata i

Srba. Nekoliko mjeseci kasnije, svi su shvatili da od dogovora i odluke nema nista. Stanare koji su toboze privremeno, a zapravo po danasnjim zakonima nelegalno uselili u stanove bivskih, izbjeglih stanara nitko nije mogao istjerati. A nelegalni stanari su bili uglavnom Muslimani, koje je dovozila njihova Stranka demokratske akcije. Premda su u opcinama donosena rjesenja o delozaciji bespravnih i povratku pravih stanara, ni policija - a njezina opstrukcija je bitna - nije mogla a ni htjela istjerati pravdu. Nova prepreka bila su radna mjesta, jer Hrvatima i Srbima nije bilo moguće zasnovati radni odnos, a svatko, pogotovo povratnik, želi živjeti od rada. Da se etnička struktura u Sarajevu neće lako promijeniti dao je još lani u ovo doba, uoči općih izbora, naslutiti ondasnji predsjedatelj državnog predsjedništva Alija Izetbegović, rekavši kako nema moralno pravo istjerati obitelji muslimanskih boraca iz stanova u koje bi se uselile - citiram - neke babe!

Godinu dana poslije, kada je pritisak na provedbu Sarajevske deklaracije postao jači, Izetbegović ponovno govori kako "u nekim slučajevima treba zanemariti Zakon o deloziranju" onih koji su u Sarajevu uselili u tuđe stanove. Izetbegović je tako uz, nedavno otkrivenu aferu s korupcijom u koju je čak upleten i njegov sin, a pitanje je nije li i on sam, po drugi put učinio političku grješku u koracima i sada je očito da muslimanski image žrtve agresije - puca po bitnim savovima. Otkrivaju se njihove namjere da promijene etničku strukturu stanovništva, na račun Hrvata, pa i Srba, te da korupcijom osvoje financijsku moć poslijeratne Bosne i Hercegovine. Kada je riječ o korupciji, koju je otkrio novinar "New York Timesa" Chris Hedges i koji tvrdi da ima dokaze, očekivalo se da bi svijet mogao sustegnuti pomoć ili čak investicije Bosni i Hercegovini. A to bi pred iduću izbore moglo narušiti ugled sada vladajućih stranaka. No, upravo potkraj prošlog tjedan ministar vanjskih poslova Jadranko Prlić - treba li reći i to da je on Hrvat - boravio je u najmoćnijoj europskoj državi radi lakšeg svladavanja problema u obnovi.

Ovo i ukupno stanje u Bosni i Hercegovini daje zato za pravo celnicima NATO saveza koji su odlučili za trećinu smanjiti broj pripadnika mirovnih snaga. Ne treba Bosni i Hercegovini više jakih vojnih snaga koje će čuvati mir, nego Ustavu odane policije koja će provoditi odluke o delozacijama, te financijske policije koja će otkrivati sprječavati korupciju.

Svojim potpisom u Daytonu i Hrvatska je postala vazan čimbenik mirovnog procesa. Kada je riječ o inzistiranju na provedbi sedmog aneksa Sporazuma, aneksa o pravu na povratak, i kada je riječ o Ustavu Hrvatske, gdje se govori o brizi za Hrvate izvan Hrvatske, očekuje se intenzivniji pritisak u ime hrvatskih interesa. Ne jednom opravdano ili čak i neopravdano prozvana od Muslimana, trebala bi ovoj put biti beskompromisna u ime načela o pravu na povratak i borbe protiv krađe i korupcije.

* * *

KRVNICI I ŽRTVE:

Tko ima pravo oprost

Pisu: V.C. i Z.S.

Postoji priča o tome kako su dva janjeta blizanca odvojili, pa jedno stavili na livadu - samo, a drugo stavili na livadu, ali pregradjenu, s čije je druge strane bio vuk. Premda su bili tretirani na isti način, hranjeni istom travom, janje, koje je bilo samo na livadi, raslo je i vidno napredovalo, dok je ono u susjedstvu vuka, rapidno propadalo i na kraju uginulo.

Znanstvenici koji su taj pokus izveli, konstatairali su da je uginulo od stalnog straha i nervoze, gledajući svakodnevno u svog krvnog neprijatelja, premda je znalo da mu se ovaj ne može približiti toliko da ga ugrozi.

Nije nam poznato radi li se o necijem surovom pokusu, ali svakodnevno slusao o nepravilnostima koje doživljavaju prognanici - povratnici u svoja sela, u koja se vraćaju nakon nekoliko godina. Kao primjer nesretnog rješavanja, služi selo Berak, u kome se dogodilo i ubojstvo.

Naime, mjestani Berka hrvatske nacionalnosti su nakon povratka iz progonstva u selu su zatekli mjestane Srbe, iste one koji su se priključili agresiji na Republiku Hrvatsku i u ime stvaranja etnički čistog teritorija "SAO Krajine" presli na stranu agresorske JNA, oformili jednonacionalnu (srpsku) vlast, a svoje susjede Hrvate i druge nesrbe poubijali ili poslali u logore iz kojih se mnogi nisu vratili.

Da bi "zapečatili" svoj sadizam, u mjesnoj crkvi su otvorili noćni bar, a u zupnom dvoru javnu kucu u koju su rado svracali i pripadnici UNPROFOR-a, mandat kojih je prema Povelji UN bio nešto sasvim drugo od slatkog života u srpskoj organizaciji. Poanta price je u tome da danas hrvati iz Berka pokušavaju doznati sudbinu svojih nestalih članova obitelji (za koje mnogi vjeruju da više nisu među živima), ali odgovora - nema. Premda svakodnevno susreću one koji su ih početkom 1991. godine zarobljavali, te su osobe i danas u premocnoj poziciji, jer su zaštićene Zakonom o oprostima, amnestijom, nad njima "bdi" međunarodna zajednica, a tu je svakodnevno konzultiranje s maticnom državom Jugoslavijom, poglavito Srbijom, koja i danas u prekodunavskim Srbima ima svoje najodanije pristase.

Oni ne prave niti korak a da se njihovo vodstvo o tome ne konzultira s "maticom". Oni svi odreda mrze hrvatsku državu i hrvatsku vlast, jednako kao i susjede Hrvate koji se sada vraćaju, a bili su ih se "riješili". Srbi prijete kolektivnim odlaskom, a bilo je pokušaja stvaranja loše slike o Hrvatskoj tako što su masovno odlazili u skandinavske zemlje tražeci politički azil. Postupak je bio sljedeći: organizirano, iz zračne luke u Budimpešti, s hrvatskim putovnicama koje su dobili nakon što je započela mirna reintegracija, ti su ljudi organizirano - treba se upitati od koga, ciljano dolazili u državu koje su nam potom uvodile vize.

Nakon Skandinavije, "na red" je došla i Engleska, pa se govorilo čak i o tome da će i ta država uvesti vize za građane Hrvatske. Englesko ministarstvo vanjskih poslova demantiralo je takve glasine, ali je ipak dalo naslutiti da je i Hrvatska svrstana među zemlje iz kojih je pojačan priljev potencijalnih političkih azilanata.

Što je sa Srbima koji žele živjeti od svoga rada, u Hrvatskoj, zemlji koja im to može omogućiti? Što je s ljudima koji žele raditi a ne politizirati? Na žalost, prema izjavama mahom Srba starosjedilaca, oni su pod stanovitim pritiskom ekstremista, koji im daju do znanja kako ih "imaju na oku". Za vrijeme okupacije, oni su bili svrstani u "Srbe drugog reda", pa su morali davati novac i poljoprivredne proizvode, i to u količinama kako se to lokalnoj vlasti prohtjelo, jer nisu "dobri Srbi". Pokušaj da se takvi ljudi reintegriraju u hrvatsko društvo obično nailazi na tihi otpor - ne zbog njihove želje da bojkotiraju hrvatsku državu, već zbog straha od još prisutnih ekstremista i od optuzbi za "izdaju srpstva".

Medju osobama koje traže politički azil u inozemstvu nalaze se i baranjski Romi, koji izjavljuju kako su ugroženi od Hrvata povratnika, stvarajući time sliku kako je u Hrvatskoj još prisutan rasizam i netrpeljivost prema građanima drugih nacionalnosti. Ta price, međutim pada u vodu ako se pogledaju ulice i naselja Zagreba ili drugih gradova Hrvatske, u kojima Romi, ni od koga ometani, žive. Vecina ih prima socijalnu pomoc, a veliki dio njih stvara raznu sliku organiziranim prosjacenjem.

Autorica ovog teksta dugo se dvoumila da li da uopće napise ovaj pasus, jer čak i kad se s puno obzira i najdobronamjernije skrece pozornost na negativne pojave, obično ispadne da se to

cini iz niskih pobuda. Zanimljivo je da su Romi koji su živjeli u okupiranom dijelu Hrvatske sijali strah i trepet među nesrpskim pučanstvom i da su služili za odradjivanje prljavih poslova srpskoj paravlasti.

Sada se protjerani stanovnici hrvatskih mjesta vraćaju i među svojim sugradjanima prepoznaju svoje krvnike. Postavlja se pitanje je li hrvatska možda pod pritiskom donijela Zakon o oprostima i ima li itko pravo oprastati zločine koje je netko počinio nekom drugom, pa makar i zarad nekih visih političkih interesa.

[«««Povratak na sadržaj](#)

|| [Povratak na početnu stranicu](#) || [Stari brojevi](#) || [O nama](#) ||

NOVI BROJ
NOVI BROJ

E-Mail:dom@hic.hr

Copyright © 1998, 1999 all rights reserved
Croatian Information Centre